

Житомирський державний університет імені Івана Франка
Студентське наукове товариство
фізико-математичного факультету

НАУКОВИЙ ПОШУК МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Випуск VII

Житомир

Видавництво ЖДУ ім. Івана Франка

2014

УДК 378.937
НЗ2

Рекомендовано вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка, протокол № 8 від 28 березня 2014 року

РЕЦЕНЗЕНТИ: **Коваль В. О.** – доктор фізико-математичних наук, професор, Житомирський державний технологічний університет;

Антонова О. Є. – доктор педагогічних наук, професор, Житомирський державний університет імені Івана Франка.

НЗ2 Науковий пошук молодих дослідників: збірник наукових праць студентів, магістрантів та викладачів / за ред. О. М. Королук. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – Вип. 7. – 266 с.

У збірнику представлено результати науково-дослідницької роботи за актуальними напрямками фізико-математичних, психолого-педагогічних наук та інформаційних технологій магістрантів, студентів-дипломників, членів проблемних груп та наукових гуртків, здобувачів і

© Видавництво Житомирського державного
університету імені Івана Франка, 2014

МЕХАНІЗМ ЗДІЙСНЕННЯ КОНСТРУКТИВНО-ПРОЕКТУВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА

Існуюча практика професійної підготовки вчителя недостатньо орієнтована на формування системного бачення педагогічної діяльності, усвідомлену професійну мотивацію. У професійній підготовці педагогів почасти домінує спрямованість на результат, а не на взаємодію учасників освітнього процесу, відсутній якісний аналіз результатів діяльності майбутніх педагогів у процесі їх професійної підготовки.

Конструктивно-проектувальна діяльність майбутнього вчителя математики може розглядатися в кількох площинах, і в цьому полягає головна складність розгляду цього феномена, оскільки він є різнорівневим і складно організованим – і як процес, і як засіб, і як функція. Тому ми пропонуємо розглядати конструктивно-проектувальну діяльність як:

1) засіб створення власного проекту професійної діяльності вчителя математики (під час навчання у вищому навчальному закладі, та під час накопичення індивідуального професійного досвіду);

2) базову діяльність у системі професійної діяльності майбутнього вчителя математики (поряд з гностичною, організаційною, аналітичною, прогнозувальною, комунікативною);

3) інноваційний метод навчання, що має бути засвоєний майбутнім вчителем математики під час професійної підготовки і відтворений згодом у професійній діяльності;

4) засіб активізації пізнавальної активності учнів, формування у них базових знань з математики під час навчання у загальноосвітній школі.

Педагогічне проектування можна тлумачити не лише як науково-теоретичний підхід до здійснення професійної діяльності, його можна представляти ще й як методологічний принцип, згідно з яким педагогічна діяльність здійснюється з урахуванням особистісного смислу педагогічної дії.

Цей принцип дає змогу філософськи переосмислити раніше напрацьований педагогічний досвід і створити новий, нетрадиційний педагогічний продукт [3].

При цьому глибинні чинники педагогічного проектування знаходяться у площині розвитку творчих сил учнів. Проектування починається з визначення цінностей педагогічної дії і вимагає: самовизначення вчителя математики у цілях і цінностях проектування; вміння відстоювати власну точку зору; здатності висловлювати судження й умозаключення; вміння враховувати й приймати думку іншої людини, підкорюючи особистісні амбіції колективним інтересам; здатності рефлексувати над своїми власними результатами й результатами колективної праці.

У широкому розумінні цього поняття, конструктивно-проектувальна діяльність майбутнього вчителя математики – це внесення ціннісного компонента у педагогічну діяльність, у пошук додаткових ресурсів для здійснення замислу навчальної діяльності [4].

Методологічне значення конструктивно-проектувальної діяльності полягає у тому, щоб проект обов'язково пройшов через ціннісносмісловне

значення пошуку невідомих умов його здійснення, пошук зовнішніх і

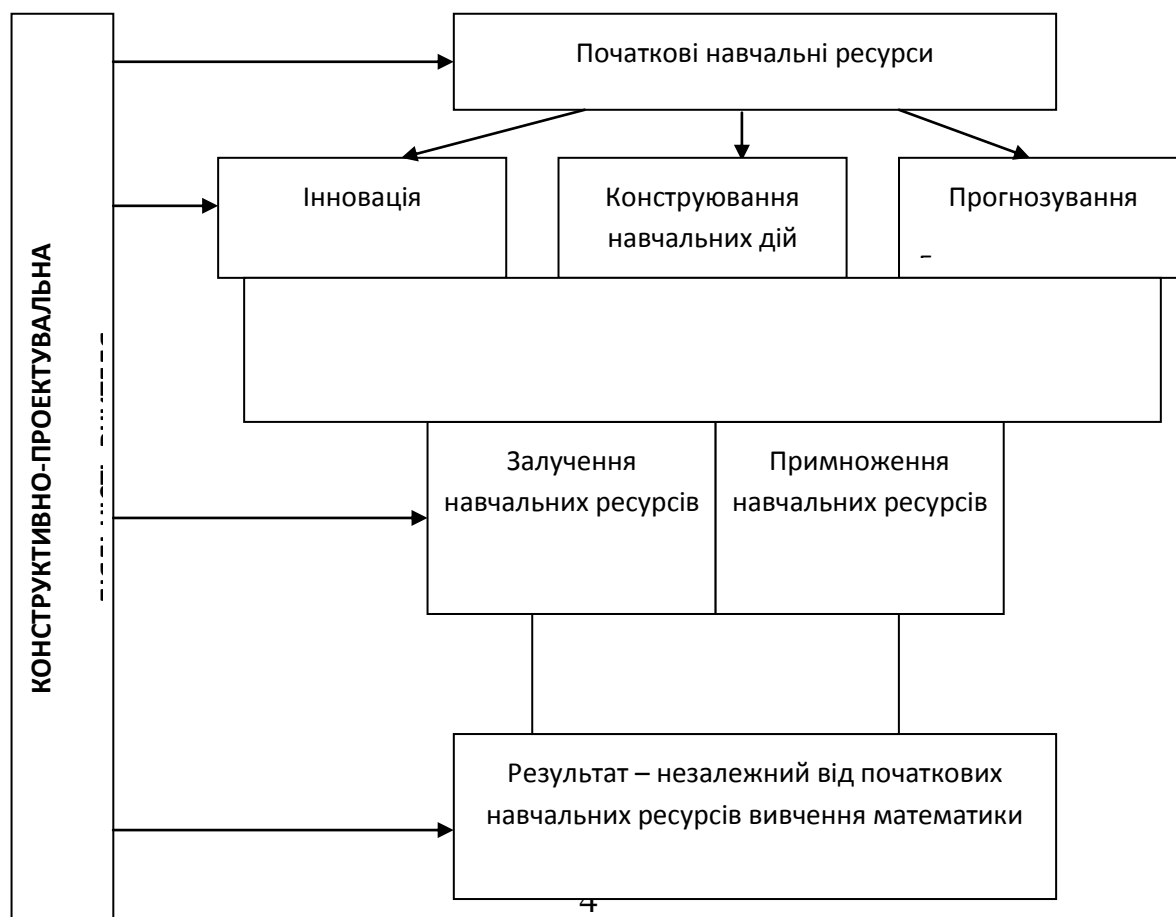

Рис.1. Механізм здійснення конструктивно-проектувальної діяльності

внутрішніх латентних можливостей. Проект одразу орієнтує на інновацію, експеримент, прогнозування. У межах проектної діяльності можлива фактична незалежність результату від початкових ресурсів, наприклад, навчальних (рис. 1).

Таким чином, конструктивно-проектувальна діяльність учителя математики включає в себе прогностичне бачення шляхів вирішення навчально-педагогічних проблем; вміщує комплекс пріоритетів, цілей, методів і завдань педагогічної діяльності. Це своєрідна *технологія педагогічної мислєдіяльності* [2], що передбачає пошук одностумців (учнів) у розумінні навчальної проблеми, обговорення сутності завдання (можливо, в дискусійній формі), обмін міркуваннями і замислами, пошук факторів, що мають бути усунені для ефективного вирішення проблеми, конструювання передбачуваних результатів і оцінка ресурсних можливостей суб'єктів освітнього процесу.

Література

1. Дубасенюк А.А. Профессиональное становление педагога / А.А. Дубасенюк. – Житомир, 1993. – 412 с.
2. Кузьмина Н.В. Очерки психологии труда учителя: психологическая структура деятельности учителя и формирование его личности / Н.В. Кузьмина. – Л., 1967. – 211 с.
3. Левитес Д.Г. Образовательные технологии: теория, классификация, обзор, конструирование / Д.Г. Левитес. – Мурманск : Пазори, 2001. – 145 с.
4. Педагогические основы проектирования образовательных систем нового вида / под ред. А.П. Тряпицыной. – СПб. : Питер, 1995. – 328 с.